

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۲/۰۱/۲۰۱۰

(شماره ۴۴)

۴ بهمن ماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۱	۱- تغییر ناگهانی واحد پول کره شمالی
۳	۲- آمریکا
۱۰	۳- منطقه یورو
۱۳	۴- ژاپن
۱۷	۵- انگلیس
۲۲	۶- طلا
۲۴	۷- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۱۱/۲

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۱۰/۱/۲۲

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۲ ژانویه	پنجشنبه ۲۱ ژانویه	چهارشنبه ۲۰ ژانویه	سه شنبه ۱۹ ژانویه	دوشنبه ۱۸ ژانویه	عنوان	جمعه ۱۵ ژانویه
۰/۶۳۵۵۸		۰/۶۳	۰/۶۳۹۶	۰/۶۴۰۶۴	۰/۶۴۳۰۸	۰/۶۴۰۴۳	۰/۶۳۷۶۳	۰/۶۳۶۴۲	دلار به SDR	۰/۶۳۶۴۲
۱/۴۴۸۳	(۵)	-۱/۹۴	۱/۴۲۰۲	۱/۴۱۳۵	۱/۴۰۸۷	۱/۴۱۰۲	۱/۴۳۰۱	۱/۴۳۸۴	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۴۳۸۸
۱/۶۲۳۷	(۲)	۰/۱۴	۱/۶۲۶۰	۱/۶۱۱۷	۱/۶۱۹۳	۱/۶۲۸۴	۱/۶۳۷۱	۱/۶۳۳۵	لیره انگلیس *	۱/۶۲۷۲
۱/۰۳۱۲	(۳)	۱/۱۲	۱/۰۴۲۸	۱/۰۵۸۸	۱/۰۵۱۸	۱/۰۴۶۴	۱/۰۳۰۶	۱/۰۲۶۴	دلار کانادا	۱/۰۲۹۳
۱/۰۱۹۴	(۴)	۱/۷۴	۱/۰۳۷۱	۱/۰۴۱۶	۱/۰۴۲۹	۱/۰۴۴۳	۱/۰۳۱۹	۱/۰۲۵۱	فرانک سوییس	۱/۰۲۶۲
۹۱/۲۸۸۰	(۱)	-۰/۶۸	۹۰/۶۷	۸۹/۸۶	۹۰/۴۰	۹۱/۲۴	۹۱/۰۸	۹۰/۷۸	ین ژاپن	۹۰/۷۹
۱/۵۷۳۳۸		-۰/۶۳	۱/۵۶۳۳۹	۱/۵۶۰۹۳	۱/۵۵۵۰۱	۱/۵۶۱۴۵	۱/۵۶۸۳۰	۱/۵۷۱۲۸	SDR به دلار	۱/۵۷۱۲۸
۱۱۳۷/۷۰		-۲/۵۴	۱۱۰۸/۷۶	۱۰۸۷/۱۵	۱۰۹۸/۴۰	۱۱۱۱/۴۰	۱۱۳۸/۱۰	تعطیل	طلای نیویورک (هراونس)	۱۱۳۰
۱۱۳۹/۷۱		-۲/۴۹	۱۱۱۱/۲۹	۱۰۹۱/۵۰	۱۰۹۰/۴۵	۱۱۰۸/۱۰	۱۱۳۲/۷۰	۱۱۳۳/۷۰	طلای لندن (هر اونس)	۱۱۳۲/۲۵
۸۰/۰۷		-۴/۰۳	۷۶/۸۵	۷۴/۵۴	۷۶/۰۸	۷۷/۷۴	۷۹/۰۲	تعطیل	نفت پایه آمریکا	۷۸/۰۰
۷۸/۷۰		-۳/۷۸	۷۵/۷۳	۷۲/۸۳	۷۴/۵۸	۷۶/۳۲	۷۷/۶۳	۷۷/۲۷	نفت برنت انگلیس	۷۷/۱۱
۱۰۶۵۸		-۱/۷۴	۱۰۴۷۳	۱۰۱۷۳	۱۰۳۹۰	۱۰۶۰۳	۱۰۷۲۵/۴۳	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۰۶۱۰
۵۴۹۳		-۱/۴۵	۵۴۱۳	۵۳۰۳	۵۳۳۵/۱۰	۵۴۲۰/۸۰	۵۵۱۳	۵۴۹۴/۳۹	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۴۵۵
۱۰۸۷۶		-۱/۰۴	۱۰۷۶۳	۱۰۵۹۰/۵۵	۱۰۸۶۸	۱۰۷۳۸	۱۰۷۶۵	۱۰۸۵۵	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۹۸۲
۵۹۶۲		-۲/۰۹	۵۸۳۸	۵۶۹۵	۵۷۴۷	۵۸۵۲	۵۹۷۶	۵۹۱۹	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۸۷۶

شماره ۴۴

* هر واحد به دلار آمریکا

بسمه تعالی

۱- تغییر ناگهانی واحد پول کره شمالی

در روز ۳۰ نوامبر ۲۰۰۹ بطور ناگهانی دولت اعلام کرد که مردم یک هفته فرصت دارند که ون (واحد پول کره شمالی) را با ون جدید تعویض نمایند. ارزش هر ون جدید ۱۰۰ برابر ارزش ون قدیم تعیین شد. دولت اعلام کرد که مردم فقط هفت روز وقت دارند که ون قدیم را با ون جدید تعویض نمایند. سقف این تعویض در وهله اول ۱۰۰،۰۰۰ ون (معادل ۴۰ دلار به نرخ بازار سیاه) تعیین شد. بعداً دولت اعلام کرد که آنان می توانند حدود ۱۵۰،۰۰۰ ون قدیم (معادل ۶۰ دلار) را به ون جدید تبدیل نمایند و حدود ۳۰۰،۰۰۰ ون (معادل ۱۲۰ دلار) نیز در بانکها پس انداز نمایند. بنابراین بقیه داراییهای نقدی غیر ارزی افراد از ارزش ساقط می شود. سه هفته بعد از آن دولت کره شمالی اعلام کرد که دیگر نباید از ارز برای معاملات داخلی استفاده شود و مردم باید تمام ارزهای خود را با نرخ دولتی به ون تبدیل کنند. البته نرخ دولتی بسیار پایین تر از نرخ بازار آزاد است. به این ترتیب کسانی که ارز ذخیره داشتند می توانند با فروش آن به نرخ دولتی بر نقدینگی ونی خود بیفزایند. احتمالاً اهداف این اقدام عبارتند از:

- از میان بردن ثروت یک طبقه مرفه؛
- مبارزه با تورم؛
- افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی.

لازم به ذکر است که از سال ۲۰۰۲ میلادی دولت کره شمالی گامهایی در جهت حرکت به سوی اقتصاد آزاد برداشت. این گامها سبب شد تا برخی از مقامات حزب کمونیست، دیپلماتهای این کشور که حقوق ارزی دریافت می کنند و کسانی که اقوام آنان در ژاپن یا چین به کار اشتغال دارند، ثروتمند شوند. دولت با محدود کردن میزان

نقدینگی مردم به حدود ۴۵۰،۰۰۰ ون (معادل ۱۸۰ دلار)، عملاً موجب نابودی ثروت ثروتمندان شده است. این امر تا حدودی در پاسخ به نارضایتی عامه مردم از ثروتمند شدن خواص صورت گرفته است. البته کسانی که ذخیره ارزی داشتند می توانند با فروش این ارزها نقدینگی ونی خود را به میزان قابل توجهی افزایش دهند.

گزارش ۴ دسامبر ۲۰۰۹ میلادی روزنامه Chosun Shinbo (چاپ ژاپن و متعلق به کره شمالی) نیز تا حدودی این نظریه را تأیید می کند. این روزنامه نوشته بود که تدابیر اتخاذ شده پولی در کره شمالی موجب تضعیف بازار آزاد و تقویت سیستم سوسیالیستی کشور می گردد.

همچنین دولت با محدود کردن حداکثر نقدینگی بسیاری از افراد به حدود ۴۵۰،۰۰۰ ون، رشد نقدینگی را (هرچند اجباری) محدود کرد. این امر شاید تا حدودی در کنترل تورم مؤثر باشد. منابع دولتی کره شمالی نیز هدف از این اقدام را مهار تورم ذکر کرده اند. اما تصمیم دولت به ممنوع کردن استفاده از ارز در معاملات داخلی و اجبار مردم به فروش ارز به دولت، احتمالاً به منظور افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی و استفاده از این ارزها در جهت سرمایه گذاری و افزایش تولید بوده است. چون نگهداری ارز توسط مردم در خانه ها، مانع از دسترسی بانک مرکزی به قسمتی از درآمدهای ارزی کشور می شد. این در حالی است که گفته می شود مردم این کشور معادل یک میلیارد دلار از ارزهای مختلف نظیر دلار آمریکا، یورو، یوآن چین و ون کره جنوبی را در نزد خود احتکار کرده اند. این مقدار تقریباً برابر با کل درآمد صادراتی ۱/۱۳ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۸ میلادی کره شمالی می باشد.

اما اقدامات اخیر دولت به مفهوم توقف حرکت به سوی آزاد سازی اقتصادی در این کشور نیست. چون در کره شمالی از مدتها قبل وعده تغییرات اقتصادی در سال ۲۰۱۲، صدمین سال تولد مؤسس دولت کمونیستی کره شمالی، داده شد. البته گفته می شود این تغییرات بر اساس مدل تغییرات چین و بصورت تدریجی خواهد بود.

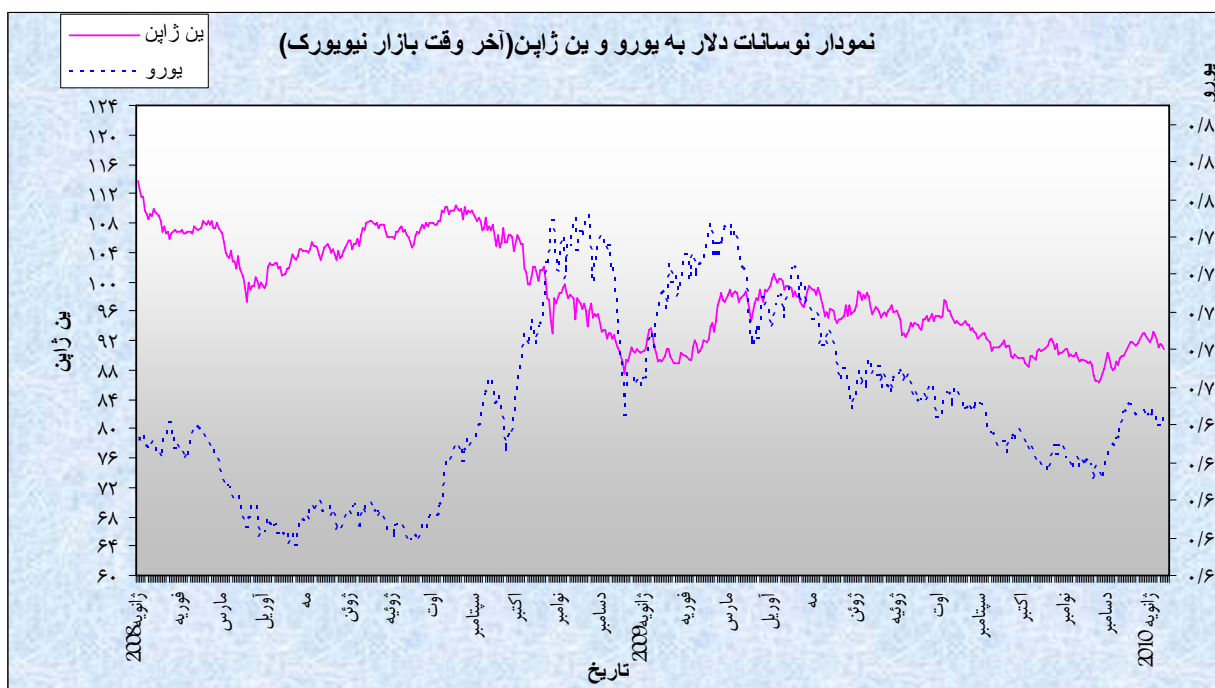
حتی اخیراً دولت کره شمالی اجازه سرمایه گذاری مشترک با سرمایه گذاران کره جنوبی در "بازارچه های آزاد" در مرزهای خود با چین و روسیه را داده است. علاوه بر آن در ماه ژانویه دولت تصمیم به ایجاد "اولین بانک توسعه" برای جلب سرمایه گذاریهای خارجی گرفته است.

۲- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای ین ژاپن و لیره انگلیس، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ما قبل در برابر ین ژاپن و لیره انگلیس به ترتیب ۰/۶۸ درصد و ۰/۱۴ درصد کاهش و در برابر یورو ۱/۹۴ درصد، افزایش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۱/۲۴-۸۹/۸۶ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۳۸۴-۱/۴۰۸۷ دلار و هر لیره انگلیس در محدوده ۱/۶۳۷۱-۱/۶۱۱۷ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر نگرانی نسبت به کسری بودجه و بدهیهای دولت یونان، ارقام اقتصادی منتشره در آمریکا و سایر کشورهای عمده صنعتی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در

روز دوشنبه بازارهای ارزی نیویورک در تعطیلات رسمی به سر می برد. در روز دوشنبه وزرای دارایی کشورهای عضو منطقه یورو، از جمله وزرای دارایی آلمان و هلند، به دولت یونان هشدار دادند که باید مشکلات مالی خود را به تنهایی حل نمایند. بدهیهای عظیم دولتی (۱۲۰/۰ درصد تولید ناخالص داخلی) و کسری عظیم بودجه یونان، سبب شد تا در هفته های قبل مؤسسات رتبه بندی اعتباری، رتبه اعتباری بدهیهای دولتی این کشور را مورد تجدیدنظر نزولی قرار دهند. حتی برخی می ترسند که دولت یونان در بازپرداخت بدهیهای عظیم خود دچار مشکل شود. علاوه بر آن، در صورت ادامه کاهش رتبه اعتباری بدهیهای دولتی یونان، بانک ها نخواهند توانست از اوراق قرضه دولتی این کشور، به عنوان وثیقه، برای اخذ وام از بانک مرکزی اروپا استفاده کنند. البته قبلاً دولت یونان اعلام کرد که قصد دارد کسری بودجه خود را از ۱۲/۷ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۹ میلادی به ۸/۷ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۰ میلادی و ۲/۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۲ میلادی کاهش دهد. اما بسیاری از تحلیل گران به توان دولت یونان به کاهش قابل توجه کسری بودجه خود، اعتماد ندارند. حتی برخی نگرانند که مشکل کسری بودجه و بدهیهای دولتی، در برخی دیگر از کشورهای منطقه یورو به تدریج ظاهر شود. این امر حمایت بانک مرکزی اروپا از یوروی قوی را به زیر سؤال می برد. حتی ممکن است برخی از کشورهای عضو به بانک مرکزی اروپا برای کاهش ارزش یورو بیشتر فشار وارد نمایند. همچنین در روز سه شنبه اعلام شد که شاخص اعتماد سرمایه گذاران آلمانی از ۵۰/۴ در ماه دسامبر سال گذشته به ۴۷/۲ در ماه ژانویه سال جاری کاهش یافت. همچنین در این روز اعلام شد که خالص جریان سرمایه به آمریکا از ۲۵/۴- میلیارد دلار در ماه اکتبر به ۲۶/۶+ میلیارد دلار در ماه اکتبر افزایش یافت. موارد مذکور سبب تقویت دلار در برابر یورو در روز دوشنبه (در بازار لندن) و در روز سه شنبه در بازار نیویورک شد. در روز دوشنبه بسیاری از معامله گران چشم به راه اخبار مربوط به شرکت هواپیمایی ژاپن (Japan Airlines) بودند. انتظار می رفت این شرکت در روز سه شنبه تقاضای ورشکستگی نماید. در این صورت احتمالاً موجب بازگشت قسمتی از سرمایه های این شرکت از خارج به داخل می شد. احتمال چنین امری مانع کاهش ارزش ین در برابر دلار در روز دوشنبه شد. در روز سه شنبه در بدو امر، اعلام ورشکستگی شرکت هواپیمایی ژاپن، موجب ادامه ضعف دلار در برابر ین شد. اما این وضعیت چندان دوام نیاورد و بعداً در

همان روز در بازار نیویورک خبر مربوط به رشد جریان سرمایه به آمریکا در ماه نوامبر، موجب تقویت دلار در برابر ین گردید. در روزهای دوشنبه و سه شنبه انتشار ارقام مطلوب مربوط به بخش مسکن انگلیس، رشد شدید تورم ماه دسامبر این کشور، احتمال خرید شرکت انگلیسی Britain's International Power توسط شرکت فرانسوی French Utility GDF Suez و موافقت شرکت آمریکایی Kraft Food Inc به خرید شرکت انگلیسی Cadbury به مبلغ ۱۹/۶ میلیارد دلار، موجب ضعف دلار در برابر لیره انگلیس شد. در روزهای چهارشنبه و پنج شنبه با افزایش هزینه استقراض در یونان دولت این کشور اعلام کرد که از همه ابزارها برای استقراض، از جمله فروش مستقیم اوراق قرضه دولتی به مردم، استفاده خواهد کرد. سرمایه گذاران می ترسند که بحران مالی یونان به برخی از کشورهای دیگر عضو این منطقه که از لحاظ مالی در وضعیت نامناسبی قرار دارند سرایت نماید. اما در آمریکا در انتخابات روز سه شنبه در ماساچوست، یک سناتور کاندیدای حزب جمهوریخواه پیروز شد. برخی عقیده دارند که این امر میتواند دموکراتها را در سنا آمریکا مجبور به مصالحه با جمهوریخواهان در مورد بودجه نماید. چنین امری در نهایت به مهار کسری بودجه آمریکا منجر خواهد شد. کسری بودجه این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی حدود ۱/۴ تریلیون دلار، بود. کسری بودجه این کشور از ۱/۲ درصد تولید ناخالص در سال ۲۰۰۷ به تدریج افزایش یافت تا به سطح ۳/۲ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۸ میلادی و ۱۲/۹ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۹ میلادی افزایش یافت. در همان روز در بازار شایعه شد که بانک مرکزی چین به CI TIC Bank و China Everbright Bank دستور داد که ذخایر قانونی خود نزد بانک مرکزی را افزایش دهند. در روز پنجشنبه نیز بانک مرکزی چین، بازده اوراق قرضه سه ماهه خود را تا سطح ۱/۴۰۸ درصد افزایش داد. این سیاستهای انقباضی پولی در چین بر ارزش پول کشورهای صادرکننده مواد اولیه نظیر استرالیا، زلاندنو و کانادا فشار نزولی وارد کرد. موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای دیگر در روزهای پنجشنبه و جمعه شد. در روز پنجشنبه اعلام برنامه دولت آمریکا بر اعمال محدودیت در تصمیم گیری بانک های بزرگ برای سرمایه گذاری در داراییهای پرمخاطره، موجب ضعف شاخص های قیمت سهام آمریکا شد. این امر تا حدودی از شدت سیر صعودی دلار در برابر یورو در آن روز کاست. اما احتمال اعمال چنین محدودیتی بر تصمیم گیری

بانک ها موجب تقویت ین در برابر دلار در روزهای پنجشنبه و جمعه شد. چون این امر سبب کاهش تمایل به ریسک پذیری گردید. کاهش ریسک پذیری سرمایه گذاران نیز موجب فروش داراییهای ریسک دار و استفاده از وجوه حاصله برای پرداخت بدهیهای ینی شد. بسیاری از سرمایه گذاران، در ماههای اخیر به دلیل پایین بودن نرخ بهره وامهای ینی، اقدام به استقراض ین و تبدیل آن به سایر ارزها جهت خرید داراییهای ریسک دار ولی پربازده کرده بودند.

ب- بازار پولی داخلی

به احتمال بسیار زیاد رشد اقتصادی کشور از ۲/۲ درصد در سه ماهه سوم سال گذشته به حدود ۵/۰ درصد در سه ماهه چهارم سال گذشته افزایش یافته است. اما شواهد نشان می دهد که این رشد در سال ۲۰۱۰ به میزان قابل ملاحظه ای کاهش می یابد. به همین دلیل احتمالاً نرخهای بهره کلیدی آمریکا، تا پایان سال ۲۰۱۰ میلادی بلا تغییر باقی خواهد ماند. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در محدوده ۰-۰/۲۵ درصد و نرخ بهره کلیدی تنزیل در سطح ۰/۵ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

متوسط هفته منتهی به ۲۲ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۱۵ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۸ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۱ ژانویه	نوع ارز
۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	دلار آمریکا
۰/۶۱	۰/۶۵	۰/۶۵	۰/۶۵	یورو
۰/۲۵	۰/۲۷	۰/۲۶	۰/۲۸	ین ژاپن
۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۰	لیبره انگلیس

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، خانه های شروع به ساخت به نرخ سالانه پس از ۱۰/۷ درصد رشد ماهانه در ماه نوامبر سال ۲۰۰۹ میلادی، در ماه دسامبر همان سال به طور ماهانه ۴/۰ درصد کاهش و نسبت به مدت مشابه سال قبل ۰/۲ درصد افزایش داشت و به ۵۵۷/۰ هزار دستگاه رسید. قبلاً انتظار می رفت که خانه های شروع به ساخت به نرخ سالانه در ماه دسامبر به ۵۸۰/۰ هزار دستگاه برسد. کاهش غیرمعمول دمای هوا، از علل اصلی کاهش خانه های شروع به ساخت در ماه دسامبر گذشته بود. اما صدور پروانه های ساختمانی به نرخ سالانه پس از ۶/۹ درصد رشد ماهانه در ماه نوامبر، در ماه دسامبر بطور ماهانه ۱۰/۹ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۵/۸ درصد، رشد داشت و به ۶۵۳ هزار دستگاه رسید. در ماه دسامبر نرخ سالانه پروانه های ساختمانی به بالاترین سطح خود از اکتبر سال ۲۰۰۸ میلادی به بعد رسید. رشد شدید صدور پروانه های ساختمانی، منادی رشد فعالیت بخش ساختمان در ماههای آینده می باشد. سقوط فعالیت بخش مسکن از علل اصلی بروز بحران مالی در ماه اوت سال ۲۰۰۷ میلادی و رکود شدید اقتصادی سال ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ میلادی آمریکا بوده است. به همین دلیل بهبود فعالیت بخش مسکن در اقتصاد آمریکا از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. متقاضیان جدید استفاده از بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۱۷ ژانویه نسبت به هفته ماقبل ۳۶/۰ هزار نفر افزایش یافت و به ۴۸۲/۰ هزار نفر رسید. این سومین هفته متوالی است که تعداد متقاضیان استفاده از بیمه بیکاری افزایش نشان می دهد. بالا بودن ظرفیت بلااستفاده صنایع و عدم تمایل صاحبان صنایع به سرمایه گذاری جدید، از موانع اصلی بهبود بازار اشتغال آمریکا می باشد. خالص جریان سرمایه به آمریکا از ۲۵/۴- میلیارد دلار در ماه اکتبر به ۲۶/۶+ میلیارد دلار در ماه نوامبر سال گذشته افزایش یافت. جریان سرمایه به آمریکا در ماه نوامبر، بیش از میزان مورد نیاز برای پوشش کسری تجاری ۳۶/۴ میلیارد دلاری همان ماه بوده است. رشد شدید خرید اوراق قرضه درازمدت دولتی، از علل اصلی مثبت شدن جریان سرمایه به

آمریکا در ماه نوامبر بود. خرید اوراق قرضه درازمدت دولتی از ۳۸/۹ میلیارد دلار در ماه اکتبر به ۱۱۸/۳ میلیارد دلار در ماه نوامبر افزایش یافت. بزرگترین سرمایه گذاران در اوراق قرضه دولتی آمریکا عبارتند از:

ارقام به میلیارد دلار

عنوان	ماه	سپتامبر ۲۰۰۹	اکتبر ۲۰۰۹	نوامبر ۲۰۰۹
چین		۷۹۸/۹	۷۹۸/۹	۷۸۹/۶
ژاپن		۷۵۱/۰	۷۴۵/۹	۷۵۷/۳
انگلیس		۲۴۸/۸	۲۳۰/۱	۲۷۷/۵
کشورهای صادرکننده نفت		۱۸۵/۳	۱۸۸/۴	۱۸۷/۷
کشورهای منطقه بانکی کارائیب		۱۷۳/۰	۱۷۰/۶	۱۷۹/۸
برزیل		۱۴۴/۹	۱۵۶/۲	۱۵۷/۱

میزان اوراق قرضه دولت آمریکا که توسط بانک های مرکزی کشورهای مختلف جهان نزد بانک مرکزی آن کشور به وثیقه گذاشته شده در هفته منتهی به ۲۰ ژانویه ۱/۸۳ میلیارد دلار افزایش یافت و به ۲/۹۵۱ تریلیون دلار رسید. کسریهای مداوم بودجه دولت آمریکا در سالهای گذشته، سبب رشد بدهیهای دولت این کشور شده است. هم اکنون بدهیهای این دولت به سقف تعیین شده توسط کنگره (۱۲/۴ تریلیون دلار) بسیار نزدیک شده است. به احتمال زیاد کنگره این سقف را نزدیک به ۲/۰ تریلیون دلار دیگر افزایش خواهد داد.

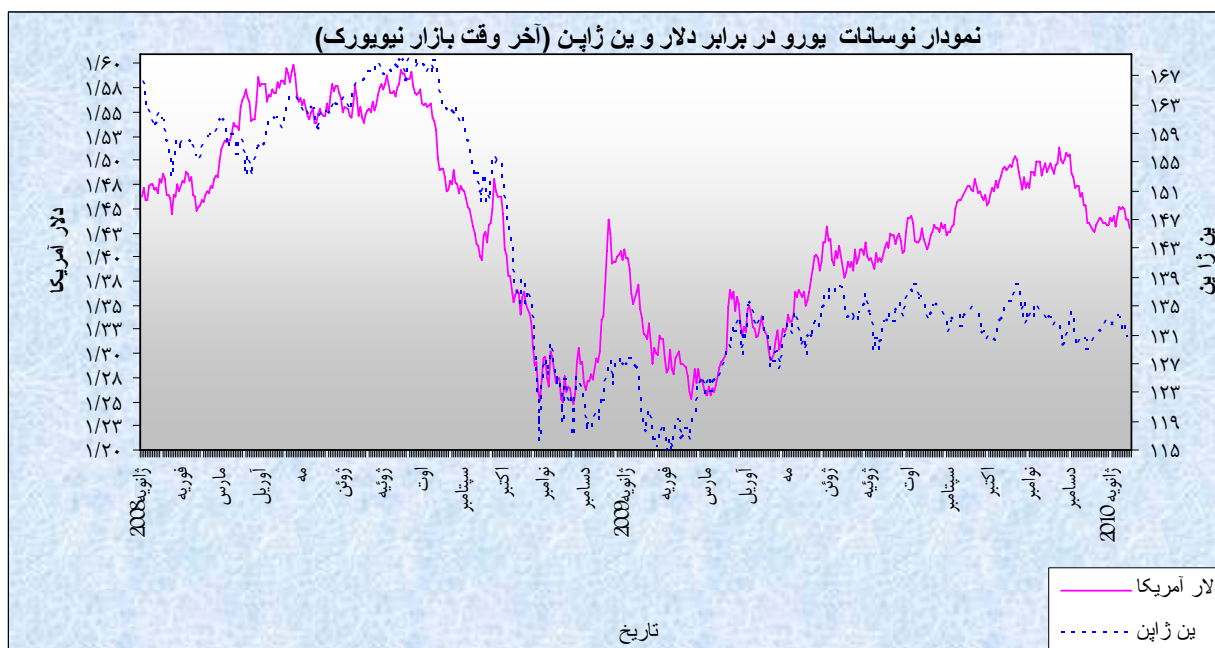
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا												
شاخصهای اقتصادی	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر
نرخ بیکاری (به درصد)	۷/۶	۸/۱	۸/۵	۸/۹	۹/۴	۹/۵	۹/۴	۹/۷	۹/۸	۱۰/۱	۱۰	۱۰
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۳۶/۲	-۲۶/۱	-۲۸/۵	-۲۹/۲	-۲۵/۹۷	-۲۷/۴۹	-۳۲	-۳۰/۸۵	-۳۶/۵	-۳۳/۲	-۳۶/۴	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۲/۰	-۱/۵	-۱/۷	-۰/۵		-۰/۴۰	۱	۱/۳	۰/۶	۰/۲	۰/۶	۰/۶
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۰/۰	۰/۲	-۰/۴	-۰/۷	-۱/۳	-۱/۳	-۲/۱		-۱/۳	-۰/۲	۱/۸	۲/۷
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹					
	-۶/۴			-۰/۷			۲/۵					

۳- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته ، یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی ، از جمله دلار آمریکا ، کاهش یافت . متوسط ارزش یورو در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ما قبل در برابر دلار ۱/۹۴ درصد کاهش داشت . به نرخ های آخروقت بازار نیویورک ، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۴۰۸۷-۱/۴۳۸۴ دلار در نوسان بود .

در هفته گذشته نوسانات یورو عمدتاً تحت تأثیر مشکلات مالی دولت یونان و برخی از موارد دیگر قرار داشت . در روز دوشنبه وزرای دارایی آلمان و هلند به وضوح اعلام کردند که دولت یونان مسئول اصلی حل مشکلات مالی خود است . ولی آنان احتمال کمک دولت یونان برای حل مشکلات مالی را رد نکردند. در روز سه شنبه نیز مؤسسه رتبه بندی Moody's اعلام کرد که دورنمای رتبه اعتباری یونان به دلیل تردید نسبت به توانایی دولت برای کاهش هزینه ها، منفی است . در همان روز وزیر دارایی سوئد نیز گفت که آمارهای یونانی تقلبی است . دولت یونان با مشکلات زیادی روبرو

می باشد. این کشور اکنون برای اولین بار در طی ۱۶ سال گذشته با رکود اقتصادی مواجه است. دولت سوسیالیست جدید یونان با مخالفت های شدیدی در رابطه با سیاست های انقباضی مالی روبرو می باشد. کارگران تصمیم به اعتصاب دارند. تولید ناخالص داخلی در سال گذشته ۱/۲ درصد کاهش یافت. نرخ بیکاری از ۷/۴ درصد نیروی کار در اکتبر سال ۲۰۰۸ به ۹/۸ درصد نیروی کار در اکتبر سال ۲۰۰۹ میلادی افزایش یافت. سرمایه گذاران برای خرید اوراق قرضه دولتی یونان، بازده بالاتری را می طلبند. در مزایده روز سه شنبه ۱/۲ میلیارد دلار اوراق قرضه دولتی یونان، بازده اوراق به ۱/۶۷ درصد رسید که نسبت به بازده مزایده اوراق قرضه مشابه در ماه اکتبر (۰/۳۵ درصد) بسیار بالاتر است. بدهی های دولتی یونان حدود ۱۲۰/۰ درصد تولید ناخالص داخلی آن و کسری بودجه آن نیز ۱۲/۹ درصد تولید ناخالص داخلی آن در سال ۲۰۰۹ میلادی بود. دولت تصمیم دارد که کسری بودجه را در سال ۲۰۱۰ به ۸/۷ درصد و در سال ۲۰۱۲ به ۲/۸ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش دهد. اما بسیاری بر این باورند که دولت یونان در تصمیم خود راسخ نیست. موارد مذکور موجب کاهش ارزش یورو در چهار روز اول هفته شد. در آخرین روز هفته خبر مربوط به افزایش شدید سفارشات صنعتی ماه نوامبر منطقه یورو سبب تقویت یورو در برابر دلار گردید.

ب- بازار پولی داخلی

اظهارات مقامات پولی منطقه یورو نشان می دهد که آنان انتظار دارند که رشد اقتصادی منطقه در ماه های آینده کند باشد. به همین دلیل انتظار نمی رود که نرخ بهره کلیدی این منطقه تا پایان سال جاری میلادی افزایش داده شود. هم اکنون نرخ بهره کلیدی منطقه یورو در سطح ۱/۰ درصد قرار دارد.

ج- وضعیت اقتصادی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته سفارشات صنعتی در منطقه یورو در ماه نوامبر بطور ماهانه ۱/۶ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱/۵ درصد افزایش داشت. قبلاً انتظار می رفت که

سفارشات صنعتی در ماه نوامبر بطور ماهانه ۰/۵ درصد رشد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۶/۲ درصد کاهش داشته باشد. رشد تقاضای داخلی، در رشد سفارشات صنعتی نقش مهمی داشت. شاخص فعالیت کارخانه ای منطقه یورو از ۵۱/۶ در ماه دسامبر سال گذشته و ۳۴/۴ در ماه ژانویه سال جاری به ۵۲/۰ در ماه فوریه، یعنی به بالاترین سطح ۲۹ ماه گذشته، رسید. همچنین شاخص فعالیت بخش خدمات از ۵۳/۶ در ماه دسامبر سال گذشته و ۴۲/۲ در ماه ژانویه سال جاری به ۵۲/۳ در ماه فوریه سال جاری رسید. اما رشد این شاخص در ماه فوریه پایین تر از انتظار قبلی بود. قرار گرفتن شاخص های فعالیت کارخانه ای و خدمات در سطحی بالاتر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم رشد فعالیت این بخش ها است. افزایش شدید سفارشات صنعتی در ماه نوامبر و افزایش شاخص های فعالیت بخش های کارخانه ای و خدمات، بیانگر ادامه رشد حدود ۰/۴-۰/۳ درصدی در سه ماهه چهارم سال گذشته و سه ماهه اول سال جاری می باشد. اقتصاد منطقه یورو از سه ماهه دوم سال ۲۰۰۸ وارد دوران رکود شد و این رکود تا پایان سه ماهه دوم سال ۲۰۰۹ میلادی ادامه داشت. در سه ماهه سوم سال گذشته اقتصاد این منطقه با برخورداری از رشد ۰/۴ درصدی از رکود خارج گردید.

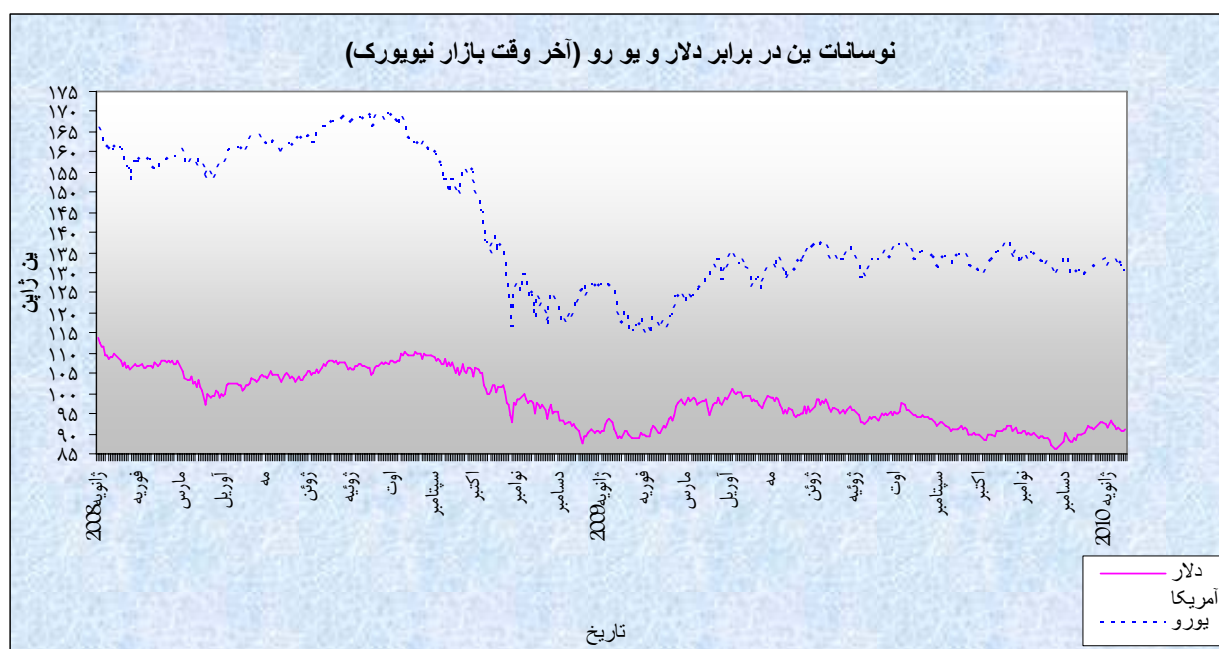
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو												ماه	شاخصهای اقتصادی
ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر		
۸/۳	۸/۷	۹/۰	۹/۳	۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۶	۹/۸	۹/۹	۱۰/۰		نرخ بیکاری (به درصد)	
-۱۵/۲۱	-۱/۳	۰/۵۲		۲/۳۲	۷/۵۷	۱۷/۳۳	-۳/۲۸	۱/۳۱	۱۳/۰۴			موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
-۲/۴	-۲/۶	-۱/۴	-۱/۵	۰/۷	-۰/۲	۰/۳	۱/۱	۰/۲	-۰/۶	۰/۱		درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۱/۱	۱/۲	۰/۶	۰/۶	۰/۰	-۰/۱	-۰/۷	-۰/۲	-۰/۳	-۰/۱	۰/۵	۰/۹	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
												رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹				
-۱/۸			-۴/۹			-۴/۸			-۴/۰				

۴- ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۶۸ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۸۹/۸۶ - ۹۱/۲۴ ین معامله گردید.

روز دوشنبه افزایش نگرانی در خصوص وضعیت اوراق قرضه دولتی برخی از کشورهایی اروپایی بویژه یونان و نیز کاهش میزان ریسک پذیری در بازارهای مالی تا حدی به تقویت دلار و ین در بازارهای آسیایی کمک نمود. در روز سه‌شنبه اعلام ضعیف آمارهای اقتصادی و بیانیه ضعیف بانک مرکزی کانادا از جمله عواملی بودند که موجب کاهش ریسک پذیری و در مقابل افزایش تقاضا برای خرید دلار و ین در بازار ارز آسیا گردید. این روند تا روز چهارشنبه ادامه داشت. اما روز پنجشنبه ین با کاهش روبرو شد.

پس از اعلام قوی شاخص رشد اقتصادی چین، یین ژاپن تحت فشارهای نزولی قرار گرفت و در برابر ارزشهای اصلی تضعیف شد. میزان تولید ناخالص داخلی (GDP) سه ماهه چهارم چین از رقم ۱۰/۵ درصد مورد انتظار به ۱۰/۷٪ رسید و این شاخص برای دوره قبل (سه ماهه سوم) نیز با تجدید نظر از رقم ۸/۹ درصد به ۹/۱٪ (سالانه) افزایش یافت. همچنین، میزان خرده فروشی با تواتر سالانه به رقم ۱۷/۵٪ (انتظار ۱۶/۳٪) و شاخص CPI از ۰/۶ درصد به ۱/۹٪ تغییر کرد. بدین ترتیب، اعلام آمارهای قوی اقتصادی چین تا حدی منجر به کاهش روند ریسک گریزی بازار گردید. در پایان هفته گذشته نیز جریان ریسک پذیری همچنان رو به کاهش بود و این کاهش پس از سخنرانی روز پنجشنبه اوباما که خواستار ایجاد تغییرات اساسی در سیستم بانکی ایالات متحده گردید، شدت یافت و به کاهش قیمت در بازارهای سهام، نفت، طلا و در مقابل تقویت دلار آمریکا و یین انجامید.

ب- بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ نوعی وام عندالمطالبه بدون وثیقه^۲ می باشد. جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ بهره رسمی مشخص می گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می گردند.

---

^۱Policy Board

^۲Uncollateralized Overnight call rate

نرخ بهره کلیدی ژاپن از دسامبر سال ۲۰۰۸ در اوج بحران مالی جهان از ۰/۳ درصد به سطح بسیار نازل ۰/۱ درصد کاهش داده شد و تا کنون در همین سطح باقی مانده است.

ج - اقتصاد داخلی

براساس اطلاعات بانک جهانی ارزش تقریبی GDP این کشور ۴۹۰۹ میلیارد دلار است ۷/۹۲ درصد از GDP جهان را شامل می شود. بحران مالی جهانی که از بحران وامهای رهنی به سایر بخشها سرایت کرد باعث شد تا اقتصاد ژاپن از نیمه دوم سال ۲۰۰۸ وارد رکود شود. اکنون پس از گذشت شش فصل متوالی اقتصاد این کشور هنوز از رکود خارج نشده است و در حال تجربه عمیق ترین رکود تاریخی خود قرار دارد. علی رقم نرخ فزاینده بیکاری و کاهش سطح دستمزدها و تضعیف مصرف، مهمترین نگرانی مقامات ژاپنی تورم منفی است که از نیمه دوم سال ۲۰۰۹ به سطوح منفی بسیار نگران کننده ای وارد شده است.

تورم منفی به منزله تعویق مخارج مصرفی و به تبع آن سرمایه گذاری است. بنابراین بروز ماریپیچ "کاهش قیمت-رکود" خطری است که به شکل جدی اقتصاد ژاپن را تهدید می نماید.

با این حال برخی نکات مثبت نیز در مورد اقتصاد ژاپن وجود دارد که می تواند چشم انداز آن را تا حدودی روشن نماید. صادرات ژاپن (مهمترین موتور محرک اقتصاد این کشور) روندی رو به رشد را در پیش گرفته است. بنابر آخرین آمارهای موجود صادران ژاپن در ماه نوامبر ۴/۹ درصد نسبت به ماه قبل از آن رشد داشته است. قریب به نیمی از صادرات ژاپن به کشورهای آسیایی و به خصوص چین صورت می گیرد. دولت دموکرات

این کشور که چندی پیش قدرت را از حزب لیبرال دموکرات تحویل گرفت در صدد است تا درآمد قابل تصرف خانوارها را افزایش دهد و به این شکل باعث تقویت مصرف گردد. از سوی دیگر شاخصهای آینده‌نگر همچون اعتماد تجاری، اطمینان مصرف‌کننده و تولیدات صنعتی روندی نسبتاً امیدوارکننده را در پیش گرفته‌اند. با این حال نباید فراموش کرد که محرکهای فعلی عمدتاً گذرا و ناشی از سیاستهای انبساط ولی بوده‌اند و نمی‌توانند همچون عوامل بنیادین اثری پایدار بر رشد اقتصادی داشته باشند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

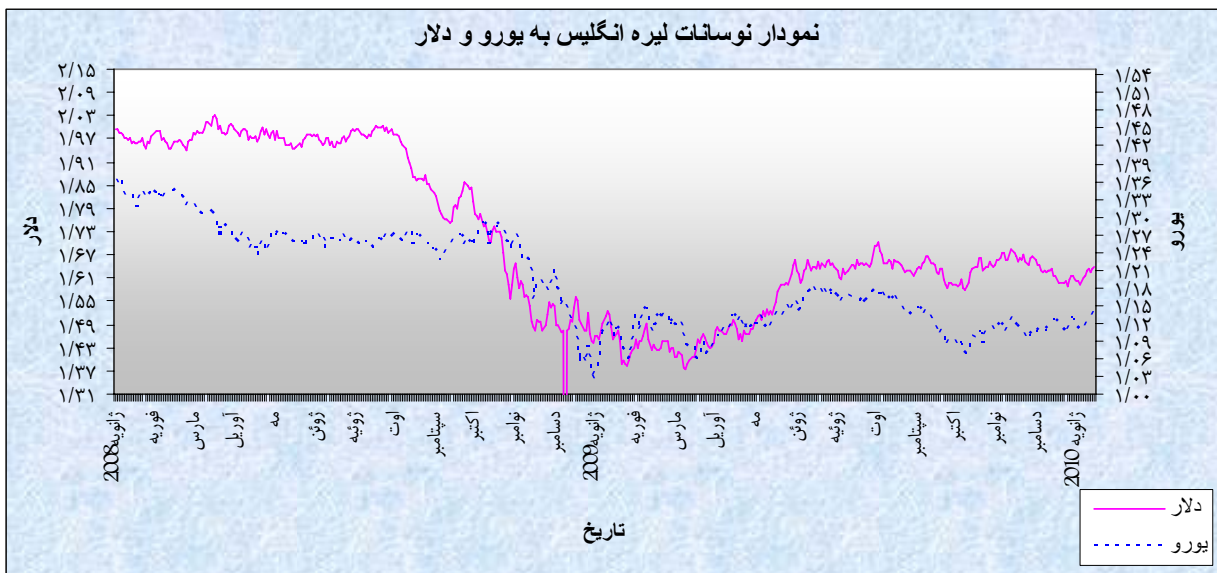
شاخصهای اقتصادی	ماه	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر		
نرخ بیکاری (به درصد)	۴/۰۰	۴/۳۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۴/۸۰	۵/۰۰	۵/۲۰	۵/۴۰	۵/۷۰	۵/۵۰	۵/۳۰	۵/۱۰	۵/۲۰			
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۲/۲۷	-۳/۲۲	-۹/۵۶	۰/۳۲۷	۰/۰۹۱	۰/۶۶۴	۲/۹۶۸	۵/۶۲	۴/۱۹۴	۲/۰۱۸	۵/۸۲	۸/۹۴	۴/۱۲			
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۱۶/۶	-۲۰/۸	-۳۱/۰	-۳۸/۴	-۳۰/۷	-۳۴/۲	-۲۹/۵	-۲۳/۵	-۲۲/۷	-۱۹/۰	-۱۸/۴	-۱۵/۱	۳/۹۰			
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۱/۰۰	۰/۴۰	۰/۰۰	-۰/۱۰	-۰/۳۰	-۰/۱۰	-۱/۱۰	-۲/۳۰	-۲/۲۰	-۲/۲	-۲/۵۰	-۱/۹۰	-۱/۹۰			
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸				سه ماهه اول ۲۰۰۹				سه ماهه دوم ۲۰۰۹				سه ماهه سوم ۲۰۰۹			
	-۴/۱				-۸/۹				-۵/۸				-۵/۱			

۵- انگلیس

الف- نوسانات لیره انگلیس

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی بااستثنای ین ژاپن تقویت شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۱۴ درصد افزایش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۶۳۷۱ - ۱/۶۱۱۷ دلار معامله گردید.

مهمترین عوامل تقویت پوند استرلینگ در دو هفته گذشته عبارت بودند از: انتشار برخی اخبار اقتصادی مناسب از جمله پیش‌بینی رشد اقتصادی ۰/۳ درصد در سه ماهه چهارم سال ۲۰۰۹ توسط موسسه NIESR³، افزایش خرده‌فروشی با تواتر سالانه در ماه دسامبر، کاهش کسری تراز تجاری و افزایش تولیدات صنعتی هر دو در ماه نوامبر،

³ The Institute of Economic and Social Affairs

افزایش شاخص تورم (CPI) در ماه دسامبر تضعیف یورو در برابر پوند به دلیل بروز برخی مشکلات در منطقه یورو بویژه افزایش کسری بودجه یونان بود.

روز سه شنبه شاخص تورم (CPI) انگلیس در ماه دسامبر با افزایش از رقم ۰/۳٪ به ۰/۶٪ و در تواتر سالانه از ۱/۹٪ به ۲/۹٪ رسید. Cable که از ابتدای سال نو مسیری صعودی در پیش گرفته است در واکنش به خبر افزایش تورم، تا نرخ ۱/۶۴۵۹ پیش رفت. با این حال، این حرکت دوام چندانی نداشت و با تقویت عمومی دلار، پوند از صعود خود بازماند و قیمت تا نرخ ۱/۶۳۱۳ سقوط کرد. تقویت عمومی دلار به دلیل بازگشت ریسک گریزی به بازارهای مالی بویژه پس از انتشار اخبار ناخوشایند از اقتصاد کانادا و اظهارات تریشه رئیس ECB در مورد نگرانی های ناشی از میزان بدهی دولت یونان بود.

روز چهارشنبه نرخ بیکاری ILO انگلیس با کاهشی دور از انتظار به ۷/۸٪ رسید (پیش بینی بازار ۸/۰٪، دوره قبل ۷/۹٪) با این حال، این خبر کمکی به صعود پوند نکرد. همچنین، صورتجلسه نشست اخیر BoE منتشر شد و چنانکه انتظار می رفت، اعضای کمیته سیاستگذاری پولی با رای ۹-۰ به تثبیت نرخ بهره و عدم تغییر بودجه ۲۰۰ میلیارد پوندی خرید دارایی ها رای داده بودند. همچنین، در متن این صورتجلسه آمده بود، تحولات اخیری که در وضعیت اقتصادی کشور ایجاد شده، تغییری در چشم انداز میان مدت بانک مرکزی ایجاد نکرده و در مقابل، BoE برای تعیین ارزیابی صحیح از عوامل تاثیرگذار بر اقتصاد، تا نوبت بعدی گزارش تورم (ماه فوریه) منتظر خواهد ماند.

مهمترین موضوعی که در پایان هفته باعث افزایش ریسک گریزی و به دنبال آن تقویت بیشتر ین و دلار امریکا بود، اظهارات اوباما در خصوص بانکهای این کشور بود. پس از اظهارات اوباما شاخصهای سهام سراسر جهان با کاهش روبرو شدند. شایان ذکر است اوباما در سخنرانی خود خواستار ایجاد تغییرات اساسی در سیستم بانکی ایالات متحده

گردید. از جمله موارد قابل توجهی که وی به آن اشاره نمود، اعمال محدودیت برای حجم سرمایه بانکها و ممانعت از انجام معاملات تامینی (هجینگ) است.

با نزدیک شدن به زمان انتخابات عمومی انگلیس در ماه ژوئن، تحلیلگران بیشتر توجه خود را به موضوعاتی همچون بدهی بسیار زیاد دولت این کشور و یکدست نبودن پارلمان در توافق بر سر تشکیل دولت جدید معطوف ساخته اند. با اینکه برخی اخبار اقتصادی مثبت طی سه هفته گذشته از اقتصاد شبه جزیره منتشر شد اما باید به این نکته توجه داشت که بهبود نسبی مشاهده شده در فعالیتهای اقتصادی مربوط به ماههای نوامبر و دسامبر است که در این ایام رفتار مصرف کل تا حدود زیادی متفاوت از سایر ماهها است. رشد ۴/۵ درصدی خرده فروشی در ماه دسامبر که هفته پیش اعلام شد دلیلی بر این ادعا است. کاهش کسری تجاری نیز چندان امیدوارکننده نیست اگر به روند نزولی پوند از زمان بحران مالی در سال ۲۰۰۷ توجه کنیم می بینیم میانگین موزون نرخ لیره در برابر طرفهای تجاری آن از عدد ۱۰۰ به ۷۰ کاهش یافته است. این میزان کاهش در نرخ موزون می تواند مزیت رقابتی زیادی ایجاد نماید. با علم به این موضوع، همانطور که اشاره شد میزان کاهش کسری تجاری انگلیس چندان رضایت بخش نیست.

ب- بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل ها (بانکها، موسسات

ارائه کننده خدمات مالی شخصی^۴ و بنگاههای مرتبط با اوراق بهادار^۵ مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر نرخ ریپو ۰/۵ درصد است.

میزان برنامه خرید دارایی‌ها با ۲۵ میلیارد پوند افزایش در ابتدای ماه نوامبر ۲۰۰۹ در مجموع به ۲۰۰ میلیارد پوند از آغاز اجرای این طرح در سال ۲۰۰۸ رسید. زمان‌بندی این برنامه مالی به گونه‌ای است که در ماه فوریه ۲۰۰۹ به پایان خواهد رسید. آخرین جلسه کمیته سیاست پولی BoE در روز پنجشنبه هفتم ژانویه برگزار شد که طی آن هیچ تغییری در سیاستهای فعلی خود اعمال نکرد.

ج-اقتصاد داخلی

در نظر گرفتن بنیانهای اقتصادی نشان می‌دهد که سال ۲۰۱۰ سال سختی برای پوند خواهد بود. مصرف داخلی ضعیف و شکننده است. نرخ بیکاری در سطح بالایی است و هم‌اکنون به ۷/۸ درصد رسیده است. میزان بدهی‌های عمومی به حدی رسیده که حتی احتمال کاهش رتبه بدهی این کشور در آینده نه چندان دور وجود دارد. مهمتر از همه طی چند ماه آینده انتخابات پارلمانی و عمومی شبه جزیره در پیش است. بار سنگین بدهی دولت و احتمال بروز برخی تکانه‌های سیاسی، پوند استرلینگ را تهدید می‌نماید. شاخصهای پیش‌نگر همچون اعتماد تجاری، تولیدات صنعتی و اطمینان مصرف‌کننده نیز سیگنالهای مناسبی از اقتصاد این کشور در آینده نزدیک ارائه نمی‌کنند. با توجه به شرایط موجود به نظر نمی‌رسد بانک مرکزی انگلیس نیز حداقل تا پایان نیمسال ۲۰۱۰ نرخ بهره کلیدی (نرخ ریپو) را از سطح بسیار نازل ۰/۵ درصد افزایش دهد.

---

^۴ Building Societies

^۵ Securities Firms

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

شخصه‌های اقتصادی		ماه												
		نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر
نرخ بیکاری (به درصد)		۶/۱۰	۶/۴۰	۶/۶۰	۶/۷۰	۷/۱۰	۷/۳۰	۷/۶۰	۷/۸۰	۷/۹۰	۷/۸۰	۷/۸۰	۷/۹۰	۷/۸۰
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)		-۲/۹۶	-۵۹/۴۷	-۳/۸۲	-۳/۷۷	-۴/۲۶	-۵/۱۴	-۴/۱۰	-۴/۲۶	-۴/۳۴	-۳/۱۴	-۴/۹۱	-۵/۱۴	-۴/۶۶
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی		-۸/۳۰	-۹/۷۰	-۱۲/۲۰	-۱۲/۹۰	-۱۲/۶۰	-۱۲/۳	-۱۲/۴۰	-۱۰/۹	-۹/۷	-۱۱/۹۰	-۱۰/۸۰	-۸/۴۰	-۶/۱۰
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)		۴/۱	۳/۱	۳/۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۳/۰	۳/۲۰	۱/۸۰	۱/۸۰	۱/۶۰	۱/۱۰	۱/۵۰	۱/۹۰
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹			
		-۰/۲			-۵/۰			-۵/۵			-۵/۱			

۶- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۲/۵۴ درصد کاهش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۱۳۸/۱۰-۱۰۸۷/۱۵ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر تصمیم به تأسیس ETF پلاتین در نیویورک، نوسانات دلار، برنامه دولت آمریکا برای محدودیت سرمایه گذاری بانک های این کشور در دارایی های پر مخاطره و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازار طلای نیویورک در تعطیلات رسمی به سر می برد. اما در این روز در بازار لندن و در روز بعد در بازار نیویورک، قیمت طلا تحت تأثیر افزایش قیمت پلاتین و پالادیوم قرار گرفت و افزایش یافت. قیمت پلاتین و پالادیوم پس از انتشار شواهدی از بهبود فعالیت بخش اتمی سازی در جهان و افزایش سرمایه گذاری در این دو فلز پس

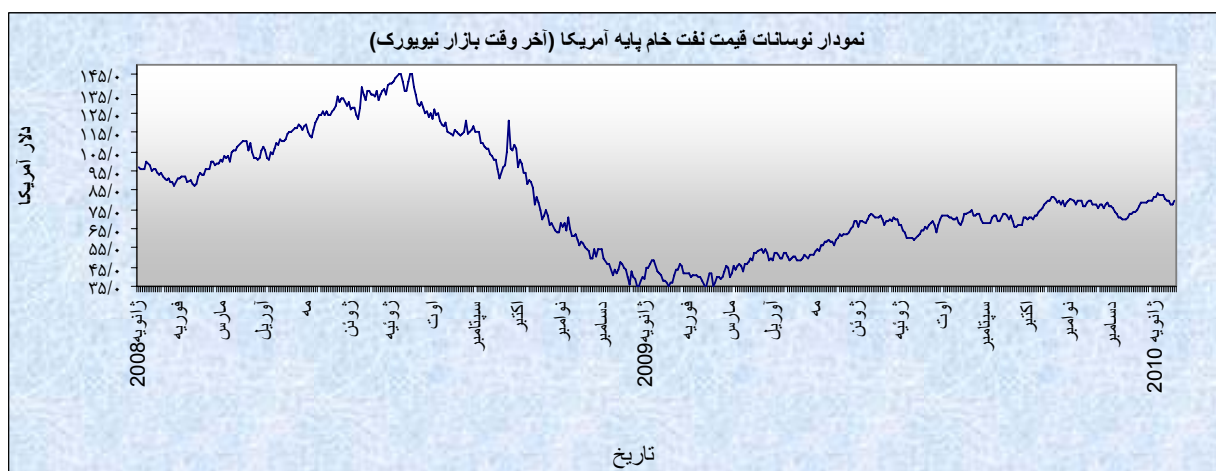

از ایجاد شعبه مخصوص سرمایه گذاری پلاتین و پالادیوم ETF Securities لندن در نیویورک، موجب تقویت قیمت آنان گردید. اما از روز چهارشنبه نگرانی نسبت به مشکلات مالی دولت یونان و ترس از سرایت این بحران به برخی از کشورهای عضو منطقه یورو تشدید گردید. شواهدی از ادامه سیاست انقباضی پولی در چین مشاهده نیز گردید. علاوه بر آن دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر سیر صعودی و قیمت نفت، سیر نزولی را می پیمود. دولت آمریکا نیز در روز پنجشنبه اعلام کرد که قصد دارد محدودیت هایی برای سرمایه گذاری بانک های این کشور در دارایی های پر مخاطره ایجاد کند. این امر می تواند به جریان سرمایه و سرمایه گذاری در مواد اولیه از جمله طلا، لطمه وارد نماید. موارد مذکور سبب کاهش قیمت طلا در روز های چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه گذشته شد. بطوریکه در مقطعی از روز جمعه قیمت هر اونس طلا تا سطح ۱۰۸۱/۹۰ دلار، یعنی به پایین ترین سطح یک ماه گذشته، تنزل نمود.

۷- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۴/۰۳ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار مذکور، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۷۹/۰۲-۷۴/۵۴ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، بطور عمده تحت تأثیر افزایش دمای هوا و کاهش

تقاضا برای نفت حرارتی، اظهارات اوباما در خصوص لزوم کاهش ریسک پذیری بانکهای عمده امریکا، پیروزی سناتور جمهوریخواه در انتخابات ماساچوست، تصمیم چین برای کاهش میزان وامدهی بانکهای این کشور، نوسانات بازارهای ارز و سهام و همچنین افزایش بیش از انتظار موجودی ذخایر بنزین امریکا در هفته منتهی به ۱۵ ژانویه ۲۰۱۰ قرار داشت. برآیند عوامل فوق به گونه ای بود که در هفته گذشته قیمت نفت روندی نزولی را در پیش گرفت.

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۱۰/۰۱/۱۵ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۰/۶	-۰/۱۲	-۲/۲۲
فراورده های میان تقطیر	۱۵۷/۱	-۲/۰۵	۸/۴۲
بنزین	۲۲۷/۴	۱/۷۱	۵/۵۷

در صورت تصویب آنچه اوباما به عنوان لزوم کاهش ریسک بانکها عنوان کرد، دامنه حضور شبکه بانکی امریکا در بازار سرمایه محدودتر از گذشته خواهد شد. همین موضوع بهانه ای بود تا پس از انتشار سخنان اوباما وال استریت با افت زیادی همراه باشد. افت وال استریت و به دنبال آن بازار سهام آسیا و اروپا قیمت نفت را تحت فشار نزولی قرار داد.

معضلاتی که از ناحیه بدهی های دولتی یونان گریبان گیر منطقه یورو شده است نیز به تقویت دلار در برابر یورو در هفته گذشته کمک زیادی کرد. قیمت نفت با تقویت دلار تحت فشار نزولی مضاعفی قرار گرفت. لازم به ذکر است از آنجا که قیمت نفت به دلار اعلام می شود افزایش ارزش دلار به کاهش نسبی قیمت نفت منجر می گردد.

تصمیم مقامات چینی برای کاهش سطح حمایت مالی خود و کاهش میزان وامهای بانکی، با توجه به سهم زیاد چین در اقتصاد جهان، نگرانی ها در خصوص وضعیت شکننده اقتصاد جهانی را

افزایش داده است. این نگرانی در مقطعی از هفته گذشته به کاهش ارزش سهام در سطح جهان منجر شد و کاهش قیمت نفت را در پی داشت.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۲ ژانویه ۲۰۱۰						
متوسط هفته	جمعه ۲۲ ژانویه	پنجشنبه ۲۱ ژانویه	چهارشنبه ۲۰ ژانویه	سه شنبه ۱۹ ژانویه	دوشنبه ۱۸ ژانویه	تاریخ عنوان
۷۶/۸۵	۷۴/۵۴	۷۶/۰۸	۷۷/۷۴	۷۹/۰۲	-	نفت پایه آمریکا
۷۵/۷۳	۷۲/۸۳	۷۴/۵۸	۷۶/۳۲	۷۷/۶۳	۷۷/۲۷	نفت برنت
۷۵/۲۸	-	۷۴/۵۴	۷۵/۳۰	۷۵/۵۳	۷۵/۷۵	نفت اوپک